

ANTALYA KENT KONSEYİ BAŞKANLIĞI'NA
ANTALYA

Antalya Kent Konseyi Altyapı Çalışma Grubu, Aralık ayı toplantısında (16.12.2019) alınan karar gereği "**YAMANSAZ SULAK ALANI GÜNCEL DURUM DEĞERLENDİRMESİ**" başlıklı rapor hazırlanmış olup, rapor ekte sunulmaktadır. Saygılarımla,

27.1.2020

Nihat Dipova
Altyapı Çalışma Grubu Bşk.

ANTALYA KENT KONSEYİ
ALTYAPI ÇALIŞMA GRUBU
ARALIK AYI TOPLANTISI (16.12.2019)

YAMANSAZ SULAK ALANI GÜNCEL DURUM DEĞERLENDİRMESİ

Antalya Büyük Şehir Belediyesi ve Antalya Tapu ve Kadastro İl Müdürlüğü'nden katılan uzman konuklarla birlikte, Yamansaz Gölü'nde zaman içinde gerçekleşen değişim irdelenmiştir.

Farklı tarihlere ait uydu görüntülerinden derlenen Şekil 1 incelendiğinde Yamansaz sulak alanının kuzey batı bölümünün hızla sulak alan kimliğini kaybettiği, yapılar ve yollar inşa edilerek kısmen mahalleye, kısmen de tarım alanlarına dönüştüğü görülmektedir. Şekil 2 ise 2004-2018 arasında 14 yıl gibi kısa bir sürede Yamansaz'ın tümünün sulak alan niteliğini kaybettiği görülmektedir.

Şekil 1. Yamansaz sulak alanının zaman içinde mahalleye ve tarım alanlarına dönüşümü

Şekil 2. 2004-2018 arasında Yamansaz sulak alanındaki değişim

Tapu ve Kadastro Müdürlüğü tarafından sağlanan bilgi ve belgelere göre göl tabanı çoğunlukla hazineye ait olmakla birlikte, şahsi tapulu kısımların da olduğu ortaya çıkmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Yamansaz sulak alanı; A) hazine arazisi, B) şahsi tapulu olan alanlar

Kadastro açısından değerlendirildiğinde;

- 1934 haritasında, günümüzde konut alanlarını da içerecek boyutta bir göl alanı görülmektedir.
- 1967 tarihinde göl tabanının bazı kesimlerine tapu verilmiştir.
- 1994 tarihinde Antalya Büyük Şehir Belediyesi tarafından, göl tabanı kısmen sit alanı kısmen de botanik bahçesi olarak tanımlanmıştır.
- İmar planında Botanik Parkı olarak tanımlanmış ve mülkiyeti hazineye ait olan 13367 ada 2 parselde günümüzde mahalle gelişimi gözlenmektedir. Yol ağı ve yapılar zaman içinde gelişme göstermiş ve parselin tamamını kapsamaya yaklaşmıştır.

Jeolojik-geomorfolojik açıdan değerlendirildiğinde;

- 1930'lu yıllarda jeomorfoloji açısından göl olarak tanımlanacak bir alanın travertenden drene olan yeraltısuyu ile beslendiği ve taşan suyun Kopak Çayı'nı oluşturarak, bu yolla denize döküldüğü anlaşılmaktadır.
- Kuzeyde Traverten kayalıkları ve güneyde kumul tepeleri arasında kalan çukurlukta bulunan Yamansaz Gölü, yeraltısuyu ve yüzey suları ile beslenmeye müsait bir havza oluşturmuştur. Aşırı yağışlı dönemlerde de rezervuar görevi görmüştür.
- Travertenden drene olan yeraltısuyununun depolanma alanı olarak düşünüldüğünde bölge, su kaynağı olarak da tanımlanabilir.
- Yamansaz sulak alanının batı sınırından Kopak Çayı doğmaktadır. Başka bir deyişle, Yamansaz sulak alanı, traverten beslemesi ve Kopak Çayı drenajı arasında bir rezervuar niteliğinde olup, Kırkgözler ile aynı jeomorfolojik yapıya sahiptir.
- Seyir, Hidrografi, Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından 1980 yılında yayınlanan Batimetri haritasında, Yamansaz doğu kesiminde bir kurutma kanalı gösterilmektedir. Bu veri, 1980 öncesinde göl suyunu doğal akarsu kanalına (Kopak Çayı) bağlayarak gölde su seviyesi düşürülmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Şekil 4. Seyir, Hidrografi, Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından 1980 yılında yayınlanan batimetri haritasında gösterilen kurutma kanalı

SONUÇ:

- Yaklaşık yüzyıl içinde göl niteliğinden sırasıyla sulak alan, bataklık, sazlık, tarla niteliğine dönüşüme uğramış olan Yamansaz, Antalya için korunması gereken önemli bir doğal alandır.
- Yamansaz, jeoloji, jeomorfoloji, biyoloji, peyzaj, planlama ve çevre açılarından ayrıntılı bir şekilde incelenmelidir.
- Alanın tekrar doğal haline döndürülmesi, topluma tekrar kazandırılması konusunda çalışmalar başlatılmalıdır.
- Antalya Kent Konseyi olarak bölgedeki değişimler izlenmeli, Çevre Çalışma Grubu, İmar ve Planlama Çalışma Grubu ve ilgili olabilecek diğer çalışma guruplarıyla birlikte, Yamansaz'daki durum hakkında görüş oluşturulmak üzere çalışmalar yapılmalıdır.